

nye aktie- og anpartsselskaber. Forslaget sigter direkte mod at styrke de små personligt ejede virksomheder på bekostning af selskabsformen. Forøgelsen af antallet af aktieselskaber fra 16.000 den 1. januar 1968 til godt 31.000 i 1974 havde næsten udelukkende det formål at rokere med aktiver, passiver, indtægter og udgifter, således at der blev opnået en lavere skat eller nulskat.

Det er også naturligt efter byretsdommen over storspekulanten Glistrup at stramme selskabsskatte- loven op på en række områder. Sådanne forslag lå allerede i betænkningen om nulindtægternes beskatning fra 1974.

Fra 1975 til 1977 blev 44 større selskaber grundigt kontrolleret af skattevæsenet. Det var første gang i Danmarks historie. Arbejdet gav 46 mill. kr. i ekstra skat eller 1.100 kr. pr. revisionstime. I alt blev indkomsten forhøjet med 155,7 mill. kr. hos de 44 selskaber, heraf 50 mill. kr. alene på Handelsbanken og 12 mill. kr. alene på NKT.

Danmark har ikke bare 44 selskaber, men mange tusinde, og de betaler kun 4 pct. af skatterne. Aktion Store Selskaber må fortsætte.

Selskabsskatten er kun på 37 pct., og det er meget mindre end i andre lande, f. eks. 55 pct. i Sverige. Det betyder også, at aktionærer med en marginalskat på over 37 pct. forsøger at placere fortjenesten i selskabet, især den del af indkomsten, der går til investering og opsparing.

Kommunernes andel af selskabsskatten foreslås forhøjet fra 15 til 50 pct. for at skærpe deres interesse i selskabsligningen og for at fordele skatten mere retfærdigt mellem stat og kommune.

Den personlige skat er en samtidighedsskat (kildeskat), medens selskabsskatten opkræves efterfølgende, som regel i november året efter indtjeningen. Hertil kommer, at selskabets skattepligtperiode indrettes i overensstemmelse med registreringsbestemmelserne, hvilket efter praksis medfører, at regnskabets begyndelsestidspunkt skydes tilbage til 6 måneder før stiftelsesdatoen. Sammenholdt med bestemmelserne i bogføringsloven, hvorefter det første regnskabsår i et selskab kan omfatte 18 måneder, medfører konverteringen af den personlige skat til selskabsskat en skattecredit på mere end 3 år.

Halvdelen af selskaberne er hjemmehørende i København, men hovedaktionæren bor som regel i Gentofte eller en anden rig kommune, hvorved de sammenfaldende interesser lignes to forskellige steder, og det er galt.

Fonds har status som selskaber, men beskattes efter helt andre regler. En fond har ret til særlige skattefordele, hvis den har et bestemt formål, hvis

den har en selvstændig bestyrelse med en uvildig person, og hvis fondens formue er definitivt uskilt fra stifterens formue.

Motiverne til at stifte en fond var oprindelig ønsket om at hjælpe værdigt trængende, og for at imødekomme denne frivillige hjælp støttede det offentlige den slags fondsdannelser med skattefrihed. På dette humanitære grundlag har vi fået en række skoler, klostre, hospitaler og asylselskaber (Vanførefonden o. a.).

Skattefriheden har imidlertid lokket andre til, der pressede hjælpen til værdigt trængende ned på et minimum samtidig med, at de selv fik skattelettelser. Der har også været andre motiver, navnlig bevarelse af en rigmandsslægt.

Den, der opretter en fond, bliver fritaget for indkomst- og formueskat af de midler, han overfører til fonden inkl. løbende ydelser.

Fonds kan skattefrit modtage gaver, udbytte af aktier, renter af lån og værdipapirer. Derimod skal fonds beskattes af indtægt fra næringsvirksomhed med 37 pct., der dog også kan undgås, hvis indtægten henlægges til almenvelgørende formål. Mange fonds lader 45 pct. eller mere af midlerne tilfalde stifterens slægtninge, mens resten uddeles til en lidt bredere kreds.

Hvis fondsstifteren først overlader fondskapitalen ved sin død, så skal den almenvelgørende kapital betale 12 pct. i arveafgift, mens den normale afgiftssats for ubeslægtede følger en progressiv skala, der ender med 90 pct. For den betingede del af fondskapitalen betales maksimalt 35 pct. i afgift.

Land og Folk bragte den 15. marts 1978 en oversigt over større virksomheder, der ejes af fonds, herunder virksomheder, der ikke ligefrem er kendt for filantropisk virksomhed – tværtimod.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at fonds må sorteres og erhvervs- og finansieringsprægede fonds beskattes som aktieselskaber.

Når de egentlige humanitære fonds er sorteret fra af et specielt nedsat udvalg, skal de fortsat være under offentlig kontrol, f. eks. af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor fonden har hjemsted. Ingen fonds skal kunne have hjemsted i mere end én kommune. Kommunalbestyrelsen skal kunne beskatte en fond som et aktieselskab, hvis dens humanitære formål ikke praktiseres. Alle fondsregnskaber skal være offentligt tilgængelige.

Kommanditselskaber kendes i et stadig stigende antal. Det er ikke længere en selskabsform begrænset til rederier, men butiksentre, ejendomsselskaber o. lign. organiseres også som kommanditselskaber, fordi de er skattefrie. De skal selvfølgelig også gøres skattepligtige og kommanditisterne